

Mukəddəs Kitab

Injil 22-kisim

«Petrus «2»»

© Mukəddəs Kitab 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«Uyşurqə Kalam Tərijimisi»

Injil 22-kisim

«Petrus «2»»

(Rosul Petrus yazoqan ikkinqi məktup)

Kirix söz

Rosul Petrus bu hətnimu birinqi hetini yazoqan xu bir türküm qerindaxlaroqa («Pontus, Galatiya, Kapadokiya, Asiya və Bitiniyə elkiliridə tarkaq yaxawatqan musapir bəndilər»gə) yazoqan («1Pet.» 1:1 bilən «2Pet.» 3:1ni kəruŋ. Əmma u həzir yaxinip qaloqan bolup, dunyaqa patmay qaloqan sarang Rim imperatori Kəysər Nero tərpidin solanoqanidi, uning Hudaning yolida qurban bolux waqti yekınlap qaloqanidi. Lekin u yənila Rəbning uningqa: «**Mening koylirimni bəkkın**» dəp tapxuroqan muhım wəzipisini ada kılmakta idi. Uning hətni yazoqan waqti miladiyə 68-yilidin səl burun idi (bu təpsilatlar jamaəttiki bəzi kona tarihlardin bizgə məlum).

Roxənki, waqtining anqə uzun qalmioqanlikini bilgən rosul ularoqa ahirki ilhəmbəhx və rioqbət yətküzidioqan bir hətni yezip qaldurux pursitini kəldin bərməy, muxu hətni yazoqan. Gərqə Petrus həttə «mening balilirim» demigən bolsimu, uning səzlrini bir atining öz baliliriqa qalduroqan wəsiyiti deyixkə bolidu. Balılar atisi tapxuroqan bundaq wəsiyətni, yəni atisinin ahirki səzlrini qoqum kəngül koyup anglaydu! Uning wəsiyəttiki hərbi səzi kımmətlıktur!

Əmma Petrus bu səzləni «Pontus, Galatiya, Kapadokiya, Asiya və Bitiniyə elkiliridə tarkaq yaxawatqan musapirlar»oqla əməs, bəlki «Bizning Hudayimiz və Qutkuzoquqimiz boləqan Əysa Məsihnin qəkkaniyliki arkilik biz bilən ohxax kımmətlı bir etiqadqa muyəssər kilinoqanlar»oqimu yazoqan (1:1). Etiqad kiloqan bolsaq, bu səz biznımu öz iqigə almamdu, kədirlıq okurmən?!

Omumən kılip eytkənda, həttiki həmmidin muhım tapxuruk bolsa «rohiy əsux»tur — U daim«**Etıqadınqlaroqa... qoxunglar... qoxunglar... qoxunglar...**» dəydu. Huda bilən mengiwatqan kixi daim əzigə kəndəktur bir pəzilət yaqi bilim qoxidu. U künlərin öz yənidin otüp ketiwatqiniqa qarap turidioqan bıkərlə olturoquqi bolmaydu. Petrus Hudaning wədilirini qinq tutup tohtawsız təhimu kəprək rohiy iltipatlarni yaqi rohiy təəllukatlarıni igiləxkə, rohiy dunyasini kəngəytxkə intilməktə. Xuning bilən pəkət əzigilə əməs, bəxqılaroqimu yətkən mənəpət kəpəyməktə (1:2-11).

U keyin sahta təlim bərgüqilər və sahta təlimatlar tooqruluk aqahlandıurux beridu. Lekin biz u bizgə aldida jekiləgəndək qongkur etiqad və rohiy həyatni kəprək igiləxkə intilmisək, uning kımmətlı aqahlandıuruxlıri bəribir bizgə həq payda yətküzməydu həmdə bizdə xu aqahlarıni tətbıqlıoqudək küq yaqi həq-naqəknı pərk etələydoqan ang bolmaydu. Bir etiqadqi üqün eytkənda, ezip ketıxtin səklinıxtiki birinqi və əng muhım əmil dəl əzining dawamlıq Huda bilən yekın mengixidin ibarəttur.

Petrusning rioqbətliri və jekiləxliri adəmni həyran qalduridu. Qünki u hetini Yəqub, Yuqənnə və əzidin ibarət üq rosulning Məsiq bilən taqda ayrim boləqan waqtida, öz kəzliri

«Petrus «2» »

bilən kərgən Məsihning taqdiki «kiyəpət əzgirixi» yaki «xan-xərəptə kərünüxi»gə boləjan guwahliki bilən baxlaydu («Matta» 17-bab). Petrusning muxu hetidə bu ix toqruluk guwahlik berixni talliojanlikining səwəbi üstidə «koxumqə səz»imizdə tohtilimiz. U hetidə xu guwahlikni bərgəndin keyin, Hudaning məmin bəndilirigə pəyojəmbərlərnin guwahlikliri wə bexarətlirini qing tutuxni dəwət kılıdu: U bular mening öz guwahlikimdin tehimu ixənqlik, dəydu — qünki (1) mening guwahlikim birlə adəmnin, ləkin pəyojəmbərlərnin guwahlikliri nurojundur; (2) pəyojəmbərlər bərgən bexarətlər tarihta əməlgə axurulojaqqa, hərdəim Hudaning səzi ikənliki ispatlinip kəlməktə.

U jamaətni ənə xundək rəddiyə bərgüsiz həkikətlər bilən qorallandurojəndin keyin, u əzi yənə jamaətni kəlkündək besip kəldiojan sahta təlimatlar toqruluk bexarət beridu. Biringi həttə u ular uqriojan ziyankəliklər toqruluk təsəlli wə riqbət yətküzgənidi. Ziyankəlik jəhəttə heqkəndək əzgirix bolmidi. Ləkin hazır tehimu hətərlək bir təhdit besip kəlidu — qünki u təhdit (yəni sahta təlim bərgüqilər) sirttin əməs, bəlkə jamaət iqidin pəyda bolidu.

Biz «koxumqə səz»imizdə muxu bexarətnin dərəkə uning dəwridə əməliyəttə kərülənləki wə hazır bizning dəwrimizdimu əməliyəttə kərüləwatkanliki toqrulukmu azrak səzləymiz.

Sahta təlimatlar iqidə bir hili daim Huda yaratқан məjizilərgə bəqlənojan həkikətkə guman kəltürüp, mazaq kilitin ibarət bolidu. Xuning bilən ahirki zamanlarda kəp kixilər Muxəddəs Kitabta hatiriləngən məjizilərdin guman kiliq zanglik kiliq; ular bolupmu: «Silərnin Rəbbinglar bu dunyani sorakka tartixka kaytip kəlimən, dəp wədə kəlojan. Kəni, Uning kaytip kəlixini?! Silər xunqə uzun waqit azab-oqubət iqidə kütüp kəldinglar!» dəydu.

Petrus bizgə Rəbning kaytip kəlixining xunqə uzunoja «kəqiktürüləx»ning səwəbini təminləydu: — «**Rəb Əz wədisini orundaxni (bəzilərnin «kəqiktürdi» dəp oyliqinidək) kəqiktürgini yok, bəlkə heqkimning həlak boluxini halimay, həmmə insaning towa kəlixioja kirixini arzulap, silərgə kəngqilik kiliq waqitni sozmaqta»** (3:9).

U hulasiləp xu həkikətni kərsitiduki, Rəbbimiz dərəkə tez arida kaytip kəlidu, xunga hərdəim Uning kəlixigə əzimizni pak tutup təyyar turuximiz lazim, dəp ündəydu.

Məzmun: —

1. Salam (1-bab 1-, 2-ayətlər)
2. Etikədinglarəja «koxup beringlar» (1-bab, 3-21-ayətlər)
3. Sahta təlim bərgüqilərdin həzər əylənglər! (2-bab)
4. Rəbning kaytip kəlixini toqruluk (3-bab)

.....

Petrus «2»

«Rosul Petrus yazoqan ikkinji məktup» Salam

1¹ Əysa Məsihning kuli və rosuli bolqan mənki Simeon Petrustin Hodayimiz və Kutkuzoquqimiz Əysa Məsihning həkkaniyliki arkilik biz bilən ohxax kimmətlik bir etiqadқа muyəssər qilinoqanlaroqa salam!² Silər Hudani və Rəbbimiz Əysani qongqur tonuoqanseri, mehır-xəpəət və hatirjəmlilik silərgə həssiləp axqay!

Nijatta esüx

³ Bu duayimning asasi — biz bizni Özining xan-xəripi və esil pəzilətinin təsiri arkilik Qaqiroquqini qongqur tonuoqanlikimiz üqün, Uning ilahiy küq-kudriti həyatimizə və ihlasmənlikdə mengiximizə kerəklilik bolqan həmmi ata kildi.⁴ U muxu pəzilətləri arkilik bizgə kimmətlik, əng uluq wədiləri bərdi, bular bilən silər bu dunyadiki həwayi-həwəslərdin bolqan iplasliktin qutulup, Hudalik təbiətkə ortaq nesip bolalaysilər.

⁵ Dəl muxu səwəbtin, silər pütün küqünglər bilən etikadinglaroqa esil pəzilətni, esil pəzilətinglaroqa bilimni, ⁶ biliminglaroqa təmkinlikni, təmkinlikinglaroqa qidamlikni, qidamlikinglaroqa ihlasmənlikni, ⁷ ihlasmənlikinglaroqa qerindaxlik mehribanlikni, qerindaxlik mehribanlikinglaroqa mehır-muhabbətəni kərsitixni qoxuxқа intilinglar.⁸ Qünki bu hususiyətlər silərdə bar bolsa, xundakla exip beriwatqan bolsa, bular silərnə Rəbbimiz Əysa Məsihni qongqur tonuxқа intilixdə ix-əməlsiz və mewisiz qaldurmaydu.⁹ Əmmə əgər birsidə bular kəm bolsa, u kor adəmdur — u burnining uqinila kərələydiqan, ilgiriki gunahlıridin pak qilinoqinini untuqan bolidu.

¹⁰ Xuning üqün, i qerindaxlar, silər Huda tərpidin qaqiriloqanlikinglarni, xundakla tallanoqanlikinglarni jəzmləxtürüxkə intilinglar. Xundak qilsanglar, heqqaqan teyilip kətməysilər.¹¹ Xundak bolqanda Rəbbimiz və Kutkuzoquqimiz Əysa Məsihning mənggülik padixahlikdimu kizojin qarxi elinisilər.

¹² Xunga, gərqə silər bu ixlarni bilgən bolsanglarmu, xundakla bizgə igə qilinoqan həqiqəttə mustəhkəmləngən bolsanglarmu, mən yənəla hərdaim bu ixlarni esinglaroqa salmaqimən.

¹³ Dərwəqə, mən muxu qedirimda bolsamla, bularni səminglaroqa selip, silərnə oyqitip turuxni

1:1 «Əysa Məsihning kuli və rosuli bolqan mənki Simeon Petrus» — «Simeon» baxқа yərlərdə «Simon» deyilidu. «Hodayimiz və Kutkuzoquqimiz Əysa Məsih» — bu ibaridin enikki, Əysa (təbiitidə) həm Huda həm Kutkuzoquqidur. «biz bilən ohxax kimmətlik bir etiqadқа muyəssər qilinoqanlaroqa salam!» — «ohxax kimmətlik bir etiqadқа muyəssər qilinoqan» degən muxu ibaridin enik körüniduki, həqiqiy etiqad Hudaning Özidin kelidu.

1:2 Yh. 17:3; Rim. 1:7; 1Pet. 1:2; Yəh. 2.

1:3 «Özining xan-xəripi və esil pəzilətinin təsiri arkilik bizni qaqiroquqi» — muxu zat Rəb Əysa Məsih, əlwəttə.

1:4 Yəx. 56:5; Yh. 1:12; Rim. 8:15; Gal. 3:26.

1:5 «Dəl muxu səwəbtin, silər pütün küqünglər bilən etikadinglaroqa esil pəzilətni, esil pəzilətinglaroqa bilimni,... qoxuxқа intilinglar» — «bilim» muxu yərdə Hudaning yoli toqruluk bilim, əlwəttə.

1:8 Tit. 3:14.

1:9 Yəx. 59:10; Zəf. 1:17.

1:10 «Xuning üqün, i qerindaxlar, silər Huda tərpidin qaqiriloqanlikinglarni, xundakla tallanoqanlikinglarni jəzmləxtürüxkə intilinglar. Xundak qilsanglar, heqqaqan teyilip kətməysilər» — «teyilip kətməysilər» degən ibarini bəzilər bu ibarəni nijattin məhrum bolux degən mənəni bildüridu, dəp karaydu. Bizningqə u gunah sadir qilixni kərsitidu dəp karaymiz (məsilən, «Yəq.» 3:2ni körüng, ohxax səz xu ayəttə ixlitilidu).

1:11 «Rəbbimiz və Kutkuzoquqimiz Əysa Məsihning mənggülik padixahlikdimu kizojin qarxi elinisilər» — «kizojin qarxi elinisilər» degənlik grek tilidə «kirix yolunglar kəngriqilik bilən sizlərgə təminlinidu» degən ibarə bilən ipadilididu.

layik k rim n...¹⁴ Q nki R bbimiz  ysa M sihning burun manga ayan k loj nid k, mening bu qedirim pat arida uqamdin seliwetili iojanlikini bilip turuptim n...¹⁵ B rh k, m n sil rning bu ixlarni m n bu dunyadin k tkinimdin keyinmu h rwa it esinglaro a k lt r x nglar  q n k q mning bariq  intilim n...

Huda p yo  mb rl rg  ata k lojan ix nqlik kalam-bexar tl r

¹⁶ Q nki biz sil rg  R bbimiz  ysa M sihning k q  driti w  h zir boluxini ukturoj nimizda h rgizmu h ylig rl ktin oydurup q k lojan riway tl rg   g xm duk, b lki biz Uning h y w tlik xan-x hr tig   z k zimiz bil n guwahqimiz...¹⁷ Q nki U muk dd s ta da HudaAtidin xan-x hr t w  ulu luk a erixk nd , axu ulu  xan-x r plik y rdin: «Bu Mening s y ml k O lum, M n Uningdin hurs nm n» deg n xund k zor bir awaz Uningo a y tk z l p anglandi...¹⁸ Muk dd s ta da biz Uningo a h mra  bolup billa turojan boloa  a,  rxtin bu awaz anglan j nida bizmu  z k likimiz bil n uni angliduk...¹⁹ Uning  stig  h mmimizd  p yo  mb rl r y tk z g n tolimu ix nqlik bexar tlik s z-kalam bardur; sil r tang s z lg   , tang yultuzi k lbinglarni tolu  yorutku  bu s z-kalamo a k lak salsanglar, yahxi k lojan bolisil r (bu s z-kalam huddi karango uda q kn p turid o an qira  a ohxaxtur)...

²⁰ Xuni h mmidin mu im d p bilixinglar ker kki, muk dd s yazmilardiki he q ysi w h y

1:13 «m n muxu qedirimda bolsamla...» — «qedirim» — Petrusning  z tenini k rsitidu,  lw tt . Lekin u muxu s z bil n h rbir  tiq dq ning tenini Israillar q l-bayawanda Hudaning  mri bil n yasiojan «ibad t qedir o a ohxitidu. Hudaning  z xan-x ripi bu «addiy qedir»da makanlaxturulojan w  xuningd k h zir h rbir  tiq dq ning tenid  m wjuttur («Y .» 1:14, 2:12, «1Kor.» 3:9 w  16, 6:19ni k r ng).

1:13 2Pet. 3:1.

1:14 «Q nki R bbimiz  ysa M sihning burun manga ayan k loj nid k, mening bu qedirim pat arida uqamdin seliwetili iojanlikini bilip turuptim n» — «Y .» 21:18-19ni k r ng.

1:14 Y . 21:18,19; 2Tim. 4:6.

1:15 «m n bu dunyadin k tkinimdin keyinmu» — «bu dunyadin ketix»: — bu ibar  grek tilida « ksodos» deg n s z («Misirdin q k x» bil n munasiw tlik) bil n ipadil n du («Lu a» 9:31ni k r ng). «B rh k, m n sil rning bu ixlarni m n bu dunyadin k tkinimdin keyinmu h rwa it esinglaro a k lt r x nglar  q n k q mning bariq  intilim n» — «bu ixl r» bols : (1) muxu ikkinqi h tning m zmunini; (2) «Y .» 21-babta hatiril ng n ixlarni (M sihning Petrusning dunyadin ketix yoli to r ruk bexar tl r)ni k rs t s ker k. Biz b rinqi q x nq g  mayilmiz.

1:16 «biz sil rg  ... ukturoj nimizda ... biz Uning h y w tlik xan-x hr tig   z k zimiz bil n guwahqimiz» — bu ay ttiki «biz» deg s z Petrusning ezini w  Yuhanna, Yakup k tarlik rosullarni k rsitidu. « ysa M sihning k q  driti w  h zir boluxi yaki « y tip kelixi» — («h zir boluxi» grek tilida «parusiya») deg n s zl r b rinq din muxu y rd , x b sisizki, M sihning  larning k z aldida  zg rip, xan-x ripi iqid  k r ng nlikini k rsitidu («Matta» 17-bab, «Markus» 9-bab, «Lu a» 9-babni k r ng). Ikkinq din, bu s zl r y n  Injilda adatt  M sihning  y tip kelixini k rsitidu; q nki U  y tip kalg nd  Uning xan-x ripi h k k t n ayan bolidu. Xuning bil n muxu y rd  Uning dunyo a  y tip kelixinimu k rsitidu. «... b lki biz Uning h y w tlik xan-x hr tig   z k zimiz bil n guwahqimiz» — «Uning» grek tilida «Axuning» bil n ipadil n du. Muxu y rd  «Axuning» deg n s z Petrusning M si  a boloj n qong ur h rmitini w  y q n munasiwitini bildiridu.

1:16 Mat. 17:1; Y . 1:14; 1Kor. 1:17; 2:1, 4; 4:20; 1Yu a. 1:1.

1:17 «Q nki U muk dd s ta da HudaAtidin xan-x hr t w  ulu luk a erixk nd , axu ulu  xan-x r plik y rdin: «Bu Mening s y ml k O lum, M n Uningdin hurs nm n» deg n xund k zor bir awaz Uningo a y tk z l p anglandi» — «axu ulu  xan-x r plik y r» bols  asman,  rxtur.

1:17 Mat. 3:17; 17:5; Mar. 1:11; 9:7; Lu a 3:22; 9:35; Kol. 1:13.

1:18 «Muk dd s ta da biz uningo a h mra  bolup billa turojan boloa  a,  rxtin bu awaz anglan j nida bizmu  z k likimiz bil n uni angliduk» — «Matta» 17-bab, «Markus» 9-bab, «Lu a» 9-babni k r ng.

1:19 «Uning  stig  h mmimizd  p yo  mb rl r y tk z g n tolimu ix nqlik bexar tlik s z-kalam bardur» — b   a birhil t rjimisi: «uning  stig  h mmimizd  buningdin t himu ix nqlik bexar tlik s z-kalam (p yo  mb rl r y tk z g n s z-kalam) bardur». Petrus bu y rd : «P yo  mb rl rning s zliri h tta mening guwah likimdinmu ix nqliktur (q nki M si  to r ruk bexar t b rg  il r, xund kla  larning b rg n bexar tliri nah yiti k p; bexar tl rning k p k s i all  aq n k z aldimizd   m lg  axurulojan, deg nd k); bu ulu  s zl r h mmimizd  bar» dem qi bols  ker k. «sil r tang s z lg   , tang yultuzi k lbinglarni tolu  yorutku  bu s z-kalamo a k lak salsanglar, yahxi k lojan bolisil r bu s z-kalam huddi karango uda q kn p turid o an qira  a ohxaxtur» — «tang s z lg   » —  ysa M sihning  y tip kelixig a.

— «Tang yultuzi k lbinglarni tolu  yorutku » — «tang yultuzi», x b sisizki,  ysa M sihning  zidur («Q l.» 24:17ni k r ng). Bu s zl rg  k rio anda, tang yultuzi tang  tix n s l burun ayan bol  and k,  ysa M si   y tip kelix n awwal  tiq dq larning k lbid  birhil o yojanjan sezim, uning kelixig a b o l njan alahid  birhil k  l k arzu-t xna p yda boluxi mumkin («1Tes.» 5:6-10ni k r ng).

1:19 2Kor. 4:6; W  . 22:16.

pəyoqəmbərlərlərin öz qüxənqisi boyiqə yətküzülgən əməs.²¹ Qünki heqkəndə wəhiy-bexarət insanlarning iradisidin kəlgən əməs, u bəlki Hudaning mükəddəs adəmliri Mukəddəs Roh tərīpidin yetəklīnīp, Uning türtkisi bilən eytkən sēz-kalamdur.

Sahta pəyoqəmbərlər wə sahta təlim bərgüqilər

2¹ Ləkin burun həlk iqidə sahta pəyoqəmbərlər qıqkan, xuningdək aranglardimu sahta təlim bərgüqilər məydanoqə qıkidu. Ular soqunup kirip, həlakətkə elip baridioqan bīd'ət təlimlərnī aranglaroqə astirtin kirgüzüp, hətta əzlrini hər kilixkə setiwaloqan igisidinmu tenip, buning bilən əz bəxioqə tezla həlakət qüxüridu.² Nuroqun kixilər ularning xərməndilikigə əgixip ketidu, xuningdək ularning səwəbidin həkikət yoli həkarətkə uqraydu.³ Ular aqkəzlükidin oydurma sēzlər bilən sīlarnī satidioqan meli kilidu. Əmdī ularning bəxioqə heli burunla bəkitilgən jaza bikar olturmaydu, ularning həlakiti bolsa uhlap yatmaydu.

⁴ Qünki Huda gunah sadir kīloqan pərixtilərnī ayap olturmay, bəlki ularnī təhtisaraning hangioqə taxlap, sorakqə tartquqə zulmətlik karangojuluktiki zənjirlər bilən solap qoyoqan yərdə.⁵ xundakla kədimki dunyadikilərnimu ayap koymay, hudəsizlikqə berilgən dunyani topan bilən oqərk kīlip, pəkət həkkəniylikqə dəwət kīloquqī Nuhnī baxqə yəttisi bilən saklap qaloqan yərdə — ⁶ həmdə keyin Sodom wə Gomorra xəhərlirini keyinki dəwrlərdiki hudəsizlikqə berilgənlərgə ibrət bolsun dəp bəkitip, bəxioqə külpətlilik jazani qüxürüp kül kīloqan, ⁷ xuning bilən birgə muxu əhləksizlarning buzukqilikliridin yirginip azablanioqan, həkkəniy bolioqan Lutni ular arisidin kutuldurioqan yərdə — ⁸ (ənə xundak kixilərnī iqidə yaxioqan həkkəniy Lutning həkkəniy kəlbi hər küni anglioqan wə kərgən itaətsizliklər tüpəylidin azablinatti). ⁹ əmdī xuni kərwəlalaymizki, Rəb ihlasmənlərnī duq kəlgən sinaklardin kəndək qutkuzuxni wə xuningdək həkkəniysizlarni sorak küniqigə jazalinixkə saklap koyuxni bilidu.¹⁰ Bularning ari-sidiki əz ətlirigə əgixip pasik həwəsəlgə berilgən, xundakla həkuk igilirigə səl karioqanlarning

1:20 «... mukəddəs yazmīlardiki heqkəysi wəhiy pəyoqəmbərlərnīng öz qüxənqisi boyiqə yətküzülgən əməs» — yaki «mukəddəs yazmīlardiki heqkəysi wəhiy pəyoqəmbərlərnīng əzlrī oylap qıqkan əməs».

— Bu ayətnīng yənə üq hil tərjima-qüxənqisi bar: — (1) adəmlərnīng haliqanqə wəhiylərgə xəsiy təbir berixigə bolmaydu; (2) bəxarət-wəhiylərgə ayrim xərh berixkə bolmaydu (yəni, baxqə bəxarət-wəhiylər bilən birləxtürüp qüxiniximiz kerək); (3) pəyoqəmbərlər bərgən bəxarət-wəhiylərnī qüxəndürüx pəyoqəmbərlərnīng əzīgila has bolmaydu (qünki ular bəzidə əzi eytkən sēzlrini qüxənməytti — «1Pet.» 1:10-12ni kəring). Bu pikirlərnīng həmmisini (bolupmu 2-pikirni) durus dəp karisakmu, bizningqə, bizning tərjimimiz keyinki 21-ayətkə əng mas kelidu.

1:21 «Qünki heqkəndək wəhiy-bexarət insanlarning iradisidin kəlgən əməs, u bəlki Hudaning mukəddəs adəmliri Mukəddəs Roh tərīpidin yetəklīnīp, Uning türtkisi bilən eytkən sēz-kalamdur» — «Mukəddəs Roh tərīpidin yetəklīnīp, uning türtkisi bilən» grek tilida «Mukəddəs Roh tərīpidin yetkilixi bilən» dēgən sēz bilən ipadilīnidu.

1:21 2Tim. 3:16.

2:1 «Ləkin burun həlk iqidə sahta pəyoqəmbərlər qıqkan, xuningdək aranglardimu sahta təlim bərgüqilər məydanoqə qıkidu» — «həlk» bolsa İsrail həlki.

2:1 Qan. 13:2; Mat. 24:11; Ros. 20:29; 1Tim. 4:1; 2Tim. 3:1.

2:3 Yəh. 4.

2:4 «Qünki Huda gunah sadir kīloqan pərixtilərnī ayap olturmay, bəlki ularnī təhtisaraning hangioqə taxlap, , sorakqə tartquqə zulmətlik karangojuluktiki zənjirlər bilən solap qoyoqan yərdə...» — «təhtisaraning hangī» grek tilida «tartarus» dēgən sēz bilən ipadilīnidu. Bu jay təhtisaradin ayrim turidu; karioqanda, bu yər muxundək gunah sadir kīloqan pərixtilərgə aləhiyətən təyyarlanioqan.

— «Zulmətlik karangojuluktiki zənjirlər» — yaki «zulmətlik karangojuluktiki engkürlərdə».

— Muxu ayəttə bayan kīlioqan pərixtilər əslī Xəytan bilən billə Hudaoqə isyan kətürgənlərnī əməs, bəlki Nuh pəyoqəmbərnīng dəwridə gunah kīloqan pərixtilərnī kərsitidu. «Yar.» 6:1-5 wə izahatlar, «Yəh.» 6-7-ayətlərnī wə izahatları kəring.

2:4 Yəh. 6; Wəh. 20:3.

2:5 «pəkət həkkəniylikqə dəwət kīloquqī Nuhnī baxqə yəttisi bilən saklap qaloqan yərdə...» — grek tilida «pəkət həkkəniylikqə dəwət kīloquqī səkkizinqi kixi Nuhnī saklap qaloqan yərdə ...» dēgən sēzlər bilən ipadilīnidu.

2:5 Yar. 7:23; 1Pet. 3:19.

2:6 Yar. 19:24; Qan. 29:22; Yəx. 13:19; Yər. 50:40; Əz. 16:49; Hox. 11:8; Am. 4:11; Yəh. 7.

2:7 Yar. 19:7, 8.

2:8 Zəb. 119:158.

2:9 1Kor. 10:13.

jazasi tehimu xundak bolidu. Muxundak kixilär hali qong, mänmənqilärdur, ular «rohiy uluqlar»oqa haqarät kilixtin heq qorkmaydioqlarlardur..¹¹ Hätta ulardin küq-kudrätte üstün turidioqlar pärixtilärmu Pärwärdigarning aldida bu «uluqlar»ni haqarät bilän ärz kılmaydu..¹² Əmma bular huddi owlinip boquzlinix üqün tuquqlar yawayı əkilisiz haywanlardək kəlip, əzliri qüxənməydioqlar iqlar üstidə haqarätlik söz kilidu wə xundakla əzlirining halakət iqliri bilän toluk halak bolidu..¹³ xundakla əz haqkaniysizlikioqa tuxluk jazaning mewisini yəydu. Ular həttä kündüzi oquq-axkara əyx-ixrät kilixnimu ləzzət dəp həsəblaydu; ular silərgə nomus wə daql kəltürüp silər bilän bir dastihanda olturup, əz məkkarlikliridin zoklinidu.¹⁴ Uqlarning zinahorluk bilän toloqlar kəzliri gunah sadir kilixtin üzülməydu; ular tutami yok kixilərnı ezikturidu; ular kəlbini aqkəzlükkə kəndürgən, lənətkə yəkin balilardur!¹⁵ Ular toqlra yoldin qətnəp, Bosorning oqlı Balaamning yolioqa əgixip kətti. U kixi haram yolda tapqlar həkni yaxhi kərgüqi idi..¹⁶ ləkin u kıloqlar kəbihliki tüpəylidin tənbihini yedi (zuwansiz əxək insanning awazi bilän səzləp pəyoqləmbərnıg əhmikənə iqlini tosti).¹⁷ Mana muxundak kixilər kurup kətkən bulakqlar, borandin həydilip yürgən tumanlaroqa ohxaydu; ularoqa mənngülük zulmätning kapkarəngöqlukida jay həzirlap koyuloqlar..¹⁸ Qünki ular yaloqlar-yawidak yooqlar səzlər bilän mahtinip, adəmnıg ətlik həwəsirlirini kəzoqlitip əyx-ixrät iqliri bilän ezitkölük yolidə mənngiwatqlarlardin əzlirini yengila kaquroqlarlarnı azduridu..¹⁹ Ular muxu kixilərgə «Silərnı ərkinlikkə erixtürimiz» dəp wadə kilidu, ləkin əzliri əməliyəttə buzuklukning kulliridur. Qünki adəm nemə tərıpidin boysunduruloqlar bolsa, xuning kulı bolidu..²⁰ Qünki əgər ular Rəbbimiz wə Kutkuzoqlumiz Əysa Məsihni tonux arkilik bu dunyaning pasiklikliridin kutulup, keyin xularoqa yənə baqlılinip, boysunduruloqlar bolsa, ularning keyinki hali dəsəlpkisidinmu bəttər

2:10 «bularning arisidiki əz ətlirigə əgixip pasik həwəsəlgə berilgən, xundakla həkuk igilirigə səl kərioqlarning jazasi tehimu xundak bolidu» — «həkuk igiliri» degənlik xühisizki, muxu yərdə padixahqlar, waliylar wə həkümätning türlik əmədlərlarnı, xundakla Huda bekıtkən ata-anilik həkuknimu əz iqligə alidu. «muxundak kixilər hali qong, mänmənqilärdur, ular «rohiy uluqlar»oqa haqarät kilixtin heq qorkmaydioqlarlardur» — «rohiy uluqlar» əyni tekisttə «rohiy» degən söz yok. Ləkin 11-ayətkə kərioqlanda qokum ərtiki (yaman) küqlər, yəni jin-xəytanlarnı kərsətsə kərək.

2:11 «hätta ulardin küq-kudrätte üstün turidioqlar pärixtilärmu...» — «ulardin» — bəzilər muxu yərdiki «ular»ni «ərtiki uluqlar»ni kərsitidu, dəp karaydu. Ləkin bizningə «ular» sahta təlim bərgüqlərnıg əzlirini kərsitidu. Pärixtilər əlwəttə jin-xəytanlardin üstün turidu! «... pärixtilärmu Pärwärdigarning aldida bu «uluqlar»ni haqarät bilän ärz kılmaydu» — məsilən, «Yəh.» 9-ayətnı kərtıng.

2:12 «...xundakla əzlirining halakət iqliri bilän toluk halak bolidu» — «əzlirining halakət iqliri» degənning baxqla mənisı «ular (yəni «ərtiki uluqlar»)ning halakiti» boluxı mumkin. Grek tilida pəkət «ularning halakiti» deyilidu.

2:12 Yər. 12:3; Yəh. 10.

2:15 «Ular toqlra yoldin qətnəp, Bosorning oqlı Balaamning yolioqa əgixip kətti. U kixi haram yolda tapqlar həkni yaxhi kərgüqi idi» — «Qəl.» 22-24-bablarda, Balaamning atısı «Beor» dəp atilidu. «Bosor» uning baxqla ismi bolsa kərək.

2:15 Qəl. 22:7,21; Yəh. 11.

2:16 «ləkin u Balaam «pəyoqləmbər» kıloqlar kəbihliki tüpəylidin tənbihini yedi zuwansiz əxək insanning awazi bilän səzləp pəyoqləmbərnıg əhmikənə iqlini tosti» — «Beorning oqlı Balaam» toqlruluk; Musa pəyoqləmbər İsraillarnı Misirdin Huda wadə kıloqlar zeminoqa baxlap kətiwatqlanda, yol üstidiki padixahqlarning karxilikioqa uqraydu. Axu padixahqlardin biri Beorning oqlı Balaam degən «pəyoqləmbər»ni ızdəp baridu wə əgər u İsraillaroqa lənət okusa, uningə kəp pul bərməkqi bolidu. Huda Balaamning undak kılixioqa yol koymisimu, Balaam bəribir pulni dəp İsraillaroqa lənət okuməkqi bolup yoloqa kıqidu. Mana bu «Balaam pəyoqləmbərnıg yoli» deyilidu. Bırak Huda Balaamning exikining aqlı arkilik: «Mana sening exikıng Məning awazimni səndin yaxhi tonuydu» degəndək, xu yolning kəbihlikini axkarılaydu. «Qəl.» 22-24-bablarnı kərtıng.

2:16 Qəl. 22:21.

2:17 «mana muxundak kixilər kurup kətkən bulakqlar, borandin həydilip yürgən tumanlaroqa ohxaydu; ularoqa mənngülük zulmätning kapkarəngöqlukida jay həzirlap koyuloqlar» — kərioqlanda, ularning ahırkı hali 4-ayəttə tiloqa elinoqlar pärixtilərnıgkidin eqır bolidu.

2:17 Yəh. 12.

2:18 «Qünki ular yaloqlar-yawidak yooqlar səzlər bilän mahtinip, adəmnıg ətlik həwəsirlirini kəzoqlitip əyx-ixrät iqliri bilän ezitkölük yolidə mənngiwatqlarlardin əzlirini yengila kaquroqlarlarnı azduridu» — «adəmnıg ətlik həwəsirliri» — «rimlikləroqlar»diki kirix səzimizdiki «ət» toqlruluk məzmunni kərtıng.

— «Ezitkölük yolidə mənngiwatqlarlardin əzlirini yengila kaquroqlarlarnı azduridu» — yaki «ezitkölük yolidə mənngiwatqlarlardin əzlirini aran kaquroqlarlarnı azduridu».

2:19 Yh. 8:34; Rim. 6:16.

bolidu..²¹ Qünki həkkaniylik yolini bilip turup, özigə yətküzülgen muqəddəs əmrin yüz örügəndin kərə, bu yolni əslidinla bilmigini əwzəl bolatti.²² Muxu ixənqlik həkmətlik sözlər ularda əməlgə axurulidu: —
«It aylinip öz kusuqini yər» wə yənə «Qoxka yuyunup qikipla qaytidin patkaxta eoşinar»..

Rəbning kaytip kelixining keqiktürülüş səwəbi

3¹ I səyümlüklirim, hazır silərgə bu yeziwatkinim ikkinqi hetimdur. Hər ikki hetimdə silərnin sap kənglünqlarni oyoqitip, xu ixlarni əslitixkə intildimki,² muqəddəs pəyoğəmbərlər burun eytkən sözlərgə wə Rəbbimiz həm Kutkuzoquqimizning rosulliringlar arkilik yətküzgən əmrigə kəngül bəlxünlərnin etünimən.

³ Əng muqimi xuni bilixinglar kerəkki, künlərnin ahirida əzining həwayi-həwəslirining kəynigə kiridioğan, məşirə kilidioğan mazakqılar qikip: ⁴ «Kəni, Uning kaytip keliman dəgən wədisi?! Ata-bowilirimiz əlumdə uhlap qaloğandin taki həziroqığə həmmə ixlər dunya apiridə boləğan wəqittiki bilən ohxax hələttə ketiwatidu» dəp məşirə kilixidu. ⁵ Həlbuki, ular əng kədimki zamanda Hudaning səzi bilən asmanlarning yaritiloğanlikini wə xuningdək yərnin sudin qikqan həm suning wasitisi bilən barlikqə kəlgənlikini ətəy untuydu; ⁶ xu amillarning wasitiliri bilən xu zamandiki dunya kəlkündin oqərk bolup yoxaldi. ⁷ Əmma hazırki asmanlar bilən zemin ohxaxla xu səz bilən ihlassiz adəmlər soraxqə tartilip həlak kilinidioğan axu kündə otta kəydürülüşkə saklinip, ta xu küniqığə həlidin həwər elinip turidu..

⁸ Əmdə i səyümlüklirim, xu ix nəziringlardin qaqmisunki, Rəbgə nisbətən bir kün ming yildək wə ming yil bir kündəktur. ⁹ Rəb Əz wədisini orundaxni (bəzilərnin «keqiktürdi» dəp oylioqinidək) keqiktürgini yok, bəlki həqkimning həlak boluxini halimay, həmmə insanning towa kilixioqə kirixini arzulap, silərgə kəngqilik kiliplə wəqitni sozmaqta..

¹⁰ Ləkin Rəbning küni huddi oşrining kelixidək kütülmigən wəqittə bolidu. U küni asmanlar xiddətlik güldürligən awaz bilən oqayib bolup, kainatning barlik qurulumiliri xiddətlik otta

2:20 Mat. 12:45; İbr. 6:4; 10:26.

2:22 «It aylinip öz kusuqini yər» — birinqi həkmətlik səz «Pənd.» 26:11din elinoğan. İkkinqisinin mənbəsi naməlüm.

2:22 Pənd. 26:11.

3:1 2Pet. 1:13.

3:3 1Tim. 4:1; 2Tim. 3:1; Yəh. 18.

3:4 Əz. 12:22.

3:5 «Həlbuki, ular əng kədimki zamanda Hudaning səzi bilən asmanlarning yaritiloğanlikini wə xuningdək yərnin sudin qikqan həm suning wasitisi bilən barlikqə kəlgənlikini ətəy untuydu» — «ətəy untuydu» dəgənnin baxqə birhil tərjimisi: «öz bəngbaxlıqidin untuydu».

3:5 Yar. 1:9; Zəb. 24:2.

3:6 «xu amillarning wasitiliri bilən xu zamandiki dunya kəlkündin oqərk bolup yoxaldi» — «...xu amillarning wasitiliri bilən» dəgən ibarə pəkət suning əzini yəki sular wə Hudaning səzini tənq kərsitidu. Bizningqə sular wə Hudaning səzini tənq kərsitidu; qünki (grek tilida) əldinqi jümlidə bu ikki ix əng ahirida tiloqə elinoğan, xundakla 7-ayəttə Hudaning səzining ikkinqi kətim wasitə bolidioğanlik qərsitilidu.

3:6 Yar. 7:10,21.

3:7 «Əmma hazırki asmanlar bilən zemin ohxaxla xu səz bilən ihlassiz adəmlər soraxqə tartilip həlak kilinidioğan axu kündə otta kəydürülüşkə saklinip, ta xu küniqığə həlidin həwər elinip turidu» — «ohxaxla xu səz» dəgən ibarənin baxqə hil tərjimisi: «Uning (yəni, Hudaning) səzi».

— «Həlidin həwər elinip turidu» — pəkət saklanoğanla əməs, bəlki Hudaning oqəmhərlikuning obyekt bolidu.

3:7 Zəb. 102:25-26; Yəx. 51:6; 2Tes. 1:8; İbr. 1:11; 2Pet. 3:10.

3:8 «Rəbgə nisbətən bir kün ming yildək wə ming yil bir kündəktur» — Rəb wəqitning qəklimisigə uqrimaydu, əlwəttə.

3:8 Zəb. 90:4.

3:9 «Rəb Əz wədisini orundaxni bəzilərnin «keqiktürdi» dəp oylioqinidək keqiktürgini yok, bəlki həqkimning həlak boluxini halimay, həmmə insanning towa kilixioqə kirixini arzulap, silərgə kəngqilik kiliplə wəqitni sozmaqta» — Rəb kaytip kəlgəndə yər yüzidikilərgə towa kilix pərsiti kəlmaydu, əlwəttə.

3:9 Əz. 18:32; 33:11; Yəx. 30:18; Həb. 2:3; Rim. 2:4; 1Tim. 2:4; 1Pet. 3:20; 2Pet. 3:15.

erip tügäydu; zemin wə uningdiki pütkül nərsilərmu köyüp ketidu.¹¹ Həmmə nərsə mana xundak erip yökilidoğan yərdə, silər kəndək adəmlərdin boluxunglar kerək? — həyatinglarni pak-mukəddəslikdə wə ihlasmənlikdə ötküzüp,¹² Hudaning küni təlmürüp kütüp, u künniñ tezrək kelixi üqün intilixinglar kerək əməsmu? U künniñ kelixi bilən pütün asmanlar otta yokaş tügäydu wə kainatning barlık qurulumiliri xiddətlilik otta erip tügäydu.¹³ Ləkin biz bolsak Uning wədisi boyıqə, yengi asman-zeminni intizarlık bilən kütməktimiz. U yər həkkəniylikniñ məkandır...

¹⁴ Xuning üqün, əy səyümlüklirim, bu ixlarni kütüwatkanikənsilər, xu tapta Hudaning aldida nuqsansız wə daoqsız, inaklık-hatirjəmlik iqidə hazır bolup qıxınglar üqün intilinglar.¹⁵ wə Rəbbimizniñ səwr-takiti niyat dəp bilinglar, dəl səyümlük kərindiximiz Pawlusmu özigə ata qılinoğan danalıq bilən bu ixlar toqruluk silərgə yazoğan;¹⁶ barlık həliridimu u bu ixlar həkkədə tohtilidu. Uning həliridə qüxinix təs boləğan bəzi ixlar bar; bu ixlarni təlim almioğan wə tutami yök kixilər mukəddəs yazmilarning baxka kişimlirini burmilioqandək, burmilap qüxəndüridu wə xuning bilən öz bexioqə həlakət elip kelidu...

¹⁷ Xuning bilən, i səyümlüklirim, mən eytkən bu ixlarni aldin'ala bilgənəkənsilər, bu əhlaksızlarning səpsətliri bilən azdurulup, mustəhkəm turuxunglarni yökətip qoyuxtin həxyar bolunglar.¹⁸ Əksiqa, Hudaning mehir-xəpkitidə həm Rəbbimiz wə Qutkuzoquqimiz Əysa Məsihə boləğan bilixdə dawamlıq əsünglar.

Uningoqə həm hazır həm axu əbəd küniqıqə barlık xan-xərəp mənəsup boləyay! Amin!

3:10 «ləkin rəbning küni huddi oqrining kelixidək kütülmigən wəqıttə bolidu» — «rəbning küni» (Məsihniñ kelidoğan küni) Təwrattiki kəp yərlərdə «Pərwədigarniñ küni» dəp kərsitilidu. «Qoxumqə səz»diki «Hudaning küni» toqruluk izahatlırimizni kəriñg. «Oqrining kelixidək» — demək, kütülmigən wəqıttə. «U küni asmanlar xiddətlilik güldürligən awaz bilən qayıb bolup, kainatning barlık qurulumiliri xiddətlilik otta erip tügäydu; zemin wə uningdiki pütkül nərsilərmu köyüp ketidu» — «kainatning barlık qurulumiliri» yaki «barlık asman jisimliri».

— «Uningdiki pütkül nərsilərmu» degənniñ baxka hil təjimişi: «uningdiki pütkül ixlarmu» yaki «uningdiki barlık qıləğan ixlarmu».

— «zemin wə uningdiki pütkül nərsilərmu köyüp ketidu» — bəzi kəna kəqürmələrdə «zemin wə üstidiki barlık ixlar yalingaq axkarilididu» deyilidu.

3:10 Mat. 24:43,44; 1Tes. 5:2; Wəh. 3:3; 16:15.

3:12 «Hudaning küni təlmürüp kütüp, u künniñ tezrək kelixi üqün intilixinglar kerək əməsmu? U künniñ kelixi bilən pütün asmanlar otta yokaş tügäydu wə kainatning barlık qurulumiliri xiddətlilik otta erip tügäydu» — «Hudaning küni» degən ibarə toqruluk «qoxumqə səz»imizdə əzrak tohtilimiz.

— «Kainatning barlık qurulumiliri» degənniñ baxka hil təjimişi: «barlık asman jisimliri».

3:12 Zab. 50:3; 2Tes. 1:8.

3:13 «Ləkin biz bolsak Uning wədisi boyıqə, yengi asman-zeminni intizarlık bilən kütməktimiz. U yər həkkəniylikniñ məkandır» — «u yər» həm yengi asman wə yengi zeminnimu kərsitidu.

3:13 Yəx. 65:17; 66:22; Wəh. 21:1.

3:15 «Rəbbimizniñ səwr-takiti» — yaki «Rəbbimizniñ kəngqilik kılıxi». «wə Rəbbimizniñ səwr-takiti niyat dəp bilinglar» — bu intayin ihqam jümle bolup, bəlkim: «Hudaning səwr-takiti təhimu kəp adəmlərgə gənəhidin qutkuzulux pürsiti yaritip bərməktə, dəp bilinglar» degəndək mənədə boluxi mümkün. Yənə mümkünlik barki, «niyat» muxu yərdə «bu dunyanning səkliniñ kılıxi» degən mənədə ıxilitilgən boluxi mümkün; nemilə bolmisun ayətniñ əsasiy mənisi ohxax; biz pəkət bu dunyada bolsakla, bugin towa kiliş gənəhlimizdin kutulux yoli oquq turidu, dəp biliximiz lazim. «dəl səyümlük kərindiximiz Pawlusmu özigə ata qılinoğan danalıq bilən bu ixlar toqruluk silərgə yazoğan» — «kərindiximiz Pawlusmu... silərgə yazoğan» — Pawlusniñ kəp himziti «yat əllər», yəni Yəhudiy əməslər arisida boləqəqə, Petrusniñ bu hetimu bəlkim Yəhudiy bolmioğan etiqədqıləroqə yeziləğan bolsa kerək.

3:15 Rim. 2:4.

3:16 Rim. 8:19; 1Kor. 15:24; 1Tes. 4:15.

3:17 «Xuning bilən, i səyümlüklirim, mən eytkən bu ixlarni aldin'ala bilgənəkənsilər...» — «mən eytkən bu ixlar» bəlkim rosul Petrusniñ yukirida sahta təlim bərgüqilər toqruluk aqahlandıruşlirini kərsitidu. «bu əhlaksızlarning səpsətliri bilən azdurulup, mustəhkəm turuxunglarni yökətip qoyuxtin həxyar bolunglar» — «bu əhlaksızlar» grek tili nuşisida 2:7dimu ohxax səz ıxilitilidu; demək, «bu əhlaksızlar» dəl sahta təlim bərgüqilərnı kərsitidu.

3:18 «Əksiqa, Hudaning mehir-xəpkitidə həm Rəbbimiz wə Qutkuzoquqimiz Əysa Məsihə boləğan bilixdə dawamlıq əsünglar» — «əsünglar» belə rohiy hayatta, iman-etiqəd jəhəttə bolidu. Muxu rohiy əskən adəm Hudaning mehir-xəpkiti wə Rəb Əysa Məsihni qongqur tonuxka kəprək nesip bolidu. Demək, «Hudaning mehir-xəpkiti wə Rəb Əysa Məsihni qongqur tonux» həm rohiy əsüxniñ wasitisi həm nətişisidir.

— Baxka birhil təjimişi «Rəbbimiz wə Qutkuzoquqimiz Əysa Məsihniñ mehir-xəpkitidə həm Uningoqə boləğan tonuxta dawamlıq əsünglar».

Koxumqə söz

Petrus nemixka Məsihning «taoqdiki zor əzgirixi» yaki «julalıqta körünüxi»ni xunqə təkitleydu? (1:16-18)

Nemə üçün okurmənlirini riqbətləndürüx üçün rosul Petrus Rəbbimizning ölümündin tirilixi yaki hətta asmanə qətürüluxigə əməs (u həm ikki wəqəgə guwahqi boləjanidi), bəlkı Uning «taoqdiki zor əzgirixi» yaki «xan-xərəptə körünüxi»kə guwahlık berixni tallaydu? Bu soaləja munasiwətlık boləjan xuni bayqaymızki, ölümündin tirilgən Rəb Əysa körüngən waqtıda bir kətim Petrus bilən ayrim səzləxti. Məsih Petruska ayrim körüngən qaoqda səzləxkən məzmunlar bəlkim Petrusning hususiy ixi süpitidə baxqılarəja eytilmiojan bolsa kerək. Xunga u bu ayrim deyixkən səzlər toqpruluk eytmaydu. Lekin esimizdə barkı, «zor əzgirix» yüz bərgəndə, Məsih taoqda Əzining bu uluq körünüxini kərgən Petrus, Yaqup wə Yuəhannalarəja: «**İnsan'ooqli ölümündin tirildürülmigüqə, bu aləmət körünüxni həqkımgə tinmanglar**» dəp tapilidi. U ölümündin tirilgəndin keyin, əmdi ularning məs'uliyiti bu uluq wəhiyni jamaətkə yətküzüx idi.

Petrusning bu hetini tapxuruwaləquqılar bəlkim baxka kəp adəmləning Məsihning tirilixi toqpruluk guwahqılıkını angliojan boluxi mumkin. Dərwəqə, rosul Pawlus bizgə, U tirilgəndin keyin bir kətim 500din kəp adəmi uni kərdi, dəydu («1Kor.» 15:6). Lekin Uning «julalıqta körünüx»ini kərgənlər pəkət üq adəmi idi. Xübhısizki, xu qaoqda ular hətta Məsihning ölümündin tirilixidiki körünüxlərdə körünməydiojan Uning məlum birər xəripini kərgənidi. Dərwəqə, Rəbbimiz ölümündin tirilip körüngənliridə, pat-pat salahiyitini Əzini kərgənlərdin Əzini iman-ixəng arqılık tonuəquqə yoxuratti wə xundək qılıxtin birhil zək əlojan boluxi mumkin. «**I İsrailning Hudasi, nijatkar, dərəkəkəkət Əzini yoxuruwaləquqi bir Hudadursən!**» («Yəx.» 45:15). «Mat.» 28:16-17, «Mar.» 16:12, «Luqa» 24:23-36, «Yəh.» 20:11-18, 21:1-14ni körüng.

Undəkta, ularning kərgini nemə idi?

«Mat.» 16:28-17:2: — «**Mən silərgə xuni bərhək eytip qoyayki, bu yərdə turojanlarning arisidin ölümning təmini tetixtin burun jəzmən İnsan'ooqlining Əz padixahlıki bilən kəlgənlikini kəridiojanlar bardur. Wə altə kündin keyin, Əysa Petrus, Yaqup wə Yaqupning inisi Yuəhannani ayrip elip, egiz bir taoqka qikti. U yərdə Uning siyaki ularning kək aldıdila əzgirip, yüzi kuyaxtək parlidi, kiyimliri nurdək ap'ək bolup qaknidi...**».

Rəbbimiz awwal ularəja: «**Bu yərdə turojanlarning arisidin ölümning təmini tetixtin burun jəzmən İnsan'ooqlining əz padixahlıki bilən kəlgənlikini kəridiojanlar bardur**» — dəp kərsətkənidi. Xübhısizki, ularning kərgini dəl xu ix idi. Əllik bəx yildin keyin, rosul Yuəhanna Patmos arilida turoqanda, Rəb Əysa uningəja ərxin körüngəndə, Yuəhanna taoqda Məsihning «julalıqta körünüx»ini kərgən xu qaoqdiki xan-xərəpkə ohxax xan-xərəpni qaytidin kərgən. Nətiə kəndək boldi? «**Uni kərginimdə, ayioqəja əlüktək yikildim**» («Wəh.» 1:17).

Rəbbimiz arimizda bizdək insan bolux üçün «**Əzidin həmmiini kurukdidi**» dəp etirap qilimiz («Fil.» 2:7). Əmdi U Əzidin kurukdiojan «həmmə»ning — parlək xan-xərəp, qəksiz danalıq, bihəsab kük-qudrətni əz iqigə alidiojanlıkını pəkət Hudaning bizgə tapxuruəjan səz-kalami arqılık iman-ixəng bilən azrak kərüləydiojan, qüxinələydiojan bolduk, Əmma Məsihdə axu «**zor əzgirip julalıqta körünüx**» boləjanda, Petrus, Yaqup wə Yuəhannalar biwasitə Əysaning əyni,

«Petrus «2» »

toluq salahiyitidin, iqki xan-xəripining bir xolisini oʻqil-pal kərgən boldi. Rəsim negatipi nuroja axkarilanojandək, muxu kərinuix Petrusning kəlbi wə rohiyoja intayin qongkur iz qaldurup ornaxkanidi. Qarangoju wakıtlarda bu kərinuix daim uning aldida turup uni ilhamlandurup kəlgənidi. Həzir bolsa əlümgə məhkum kılınix wakıti yekınlaxkanda, uning kəz aldida turojini Məsihning dəl bu həkikiy xan-xəripidin ibarət uluq reallıktur. Buningoja qarıoqanda əzining aldida tartıdıoan azab-oqubət wə əlumi qaoqlik ix kərinuixətti (Petrusning bexi pəskə kılınip krestlənən) wə Hudaning barlik muqəddəs bəndiliri kəlgüsıdə əlıdıoan bir tənning qəklık kúqıdın hálkıp, bu xan-xərapni wə uningdin tehimu uluqjini kəridu, amin!

Sahta təlim bərgüqilər

Rosul Petrusning bu sahta təlim bərgüqilər tooqrisidiki səzlırigə qarap, ularning «sokunup kirgən»likini bayqaymız (2:2). U ularni Təwrat kanuni dəwridə nurojun kixıləni azdurojan sahta pəyojəmbərlərgə ohxitidu. Ular awwal niyət-nixanlirini axkarilımaydu — məksətliri əməliyəttə baxkılarning mal-mülüklirini qoloja kəltürüx (2:3). Ularning kəngülliri türlük gunahlaroja tolojan bolıdu (2:14). Ularning qaralıoan nıxani bolsa tutami yok kixılərdur — yəni puli bar kixılər yaki kiz-ayallar (Petrus eytqan bu sahta təlim bərgüqilər ər kixılərdur. Təlim bərgüqilər əslidə ayal kixılərdin bolmaslıkı kerək («1Tim.» 2:11-15)). Petrus muxu kixıləni «**Balaamning yolida mangojanlar**» dəp təswirləydu (Balaamning tarihi «Qəl.» 22-24-babta tepilidu).

Ikkinqi wə üqinqi əsirlərdə muxundaq sahta təlim bərgüqılərnıng kəpiyip kətkini tarihnıng enik pakitidur. Keyinki qarangojulukka qəmgən dəwrlər tehimu xundaq. Birəq həzirki zamanlar üstidə tohtalojumız kelidu. Telewiziynıng atalmıx «Huda kanalliri»diki təlim bərgüqılərnıng kəpinqisi dəl xundaq sahta təlim bərgüqılərdındur. Biz baxka yərlərdə ularning «hizmiti» üstidə eytkinimizdək, ular «təlimqi» əməs, «tiləmqi»lərdur. Ular daim əzlırining «məjizilik kudriti»din mahtinidu. Həttə ularda «məjizilik kudrət» barmu, dəyli, ularning həyatining mewisi muxu «kudrət»ning qaysi mənbədin kəlgənlikini barlik əqli bar adəmlərgə ispatlıxi kerəktur. Muxu mahtinxılrining nıqabi astida, ularning birnəqqə yüzlıgən xəkildə kaytilanojan asasiy həwərliri mundaq; —

(1) Huda Əz hálkını kəprək sədikə berixkə qakiriwatidu.

(2) Hudaning hálkining sədikisini Hudaning hizmətkarlırioja — bolupmu «məjizə-karamətləni kərsitıdıoan» hizmətkarlırioja tapxuruxi kerək.

Hudaning hálkining sədikisini kəmbəoqəllərgə berix tooqruluk ularning aqızidin birmu səz qıkmaydu. Qıqqan təkdirdimu qıqsımu «Bizning wasitisimiz arkilik berilsun» dəydu. Undaqtə muxu pul kəyojəgə ketidu?

(3) Hudaning hizmətkari mana mən — xunga sədikənglarni manga əwətxinglar kerək!

(4) Kəprək pul əwətsingiz, Huda sizni kəp pul bilən bərikətləydu! (bu qımarwazlıkka ohxaydu — Qaysi təlim bərgüqını tallısam, kəprək pul bilən bərikətlinimən?!)

(5) Petrus dəl sahta təlim bərgüqıləni təswirləgəndək, muxu «telewiziye qolpanlıri»ning İblisni mazaq kılıp, uningoja: — «Anglıoquqılarning turmuxioja yətküzgən təsiringni tohtat!» yaki «Qıkip kət!» dəp əmr qıxürgənliki daim kəz aldımızda pəyda bolıdu (2:10-13). Ular rohiy

«Petrus «2» »

küqidin көp мәqrulınıdu wә «röhıy urux» toqrulukmu көp sөzlәydu, lеkın әmәlıyәttә ular İblisning әsırı wә қoralıdur. Hәkıkıy «röhıy urux» bırıñqıdın Huda aldıda hәkıkәt wә kәmtәrlık ıqıdә durus yaxax әrkılık ötküzılıdu («Әf.» 6:10-18).

Rәbbımız bızgә «**Sılәr ularnı** (sahta pәyoqәmbәrlәrnı) **mewılırıdın tonuwalalaysılә**» dәp agahlandıridu. («Mat.» 7:16). Mәlum tәlım bәrgüqını anglıqınıñızda әzıñızdın sorap beking — Bu adәmning röhıdın nemә qıkıwatıdu? U adәmlәrnı özıgә yakı Hudaqә jalp qılmaqımu? U muhәbbәtlık kixımu, yakı мәqrur kixımu?

3:12 Hudaning küni

Ahırda biz muxu ıbarә üstıdә sәl tohtılıımız. Bu ıbarә pәkәt uxbu hәttә tepılıdu. Bәlkım biz unı Tәwratta көp tılqә elınqan «**Pәrwәrdıgarning küni**» yakı «**Rәbning küni**»gә ohxax ıx dәp oylıxımız mumkın (10-ayәt). Biz «Hudaning küni»dә «**Pütün asmanlar xıddәtlık güldürlıgәn awaz bılәn ojayıb bolup, kainatning barlık qurulumılrı xıddәtlık otta erıp tügәydu; zemin wә unıñdıkı pütkül nәrsılәrmu көyüp ketıdu**» (3:12) andın «**yengı asmanlar wә yengı zemin**» pәyda bolıdu (3:13), dәp oquymız.

Bu sөzlәr bıznı xuan İnıldıkı «Wәhıy» degән kısımqә apırıdu; u yәrdә Mәsıhning yәр yüzıdә mıñg yillık sürgән sәltәnitıning bexarıtıdın keyın, tәwәndıkı ıxlar axkarılınıdu: —

«**Mıñg yıl toxkanda, Xәytan zındandın boxıtılıp, yәр yüzıning tәt bulungıdıkı әllәrnı, yәni Gog wә Magognı azdurux wә ularnı jәng kılıxqә bır yәrgә toplxqә qıkıdu. Toplanqanlarning sani dengız sahilıdıkı qumdәk sanaxsız bolıdu. Ular yәр yüzıdıkı kәng түzlәnglıkkә qıkıp, muqәddәs bәndılәrning bargahını, yәni Huda sөyıdıqan xәhәrnı muhasırıgә alıdu. Lәkın asmandın ot yeqıp, ularnı yutuwetıdu. Ularնı azduroqan İblis bolsa dıwә bılәn sahta pәyoqәmbәr көyüwatqan ot wә güngürt kәlıgә taxlınıp, u yәrdә keqә-kündüz әbәdıl'әbәdıgıqә kıynılıdu.**»

Uningdın keyın, qong bır aq tәht wә unıñda Olturoquqını kәrdüm. Asman bılәn zemin Uning yüzıdın özını qaқurıdu, ular turoqudәk jay әmdi hәrgız tepılmaydu... andın, yengı asman wә yengı zemınnı kәrdüm; qünkü burunkı asman wә zemin ötүp kәtkәnıdı, dengızmu мәwjut bolmıdı»

(«Wәhıy» 20:7-11, 21:1)

Xuning bılәn Petrus tılqә aloqan wәkә («**Pütün asmanlar xıddәtlık güldürlıgәn awaz bılәn ojayıb bolup, kainatning barlık qurulumılrı xıddәtlık otta erıp tügәydu; zemin wә unıñdıkı pütkül nәrsılәrmu көyüp ketıdu**») axu mıñg yillık sәltәnәtning ahırıda bolıdu. U degәndәk etıqadqılarning көzlırı yәр yüzıdıkı xu mıñg yillık sәltәnәttә әmәs, bәlkı keyın kelıdıqan «**yengı asmanlar wә yengı zemin**» üstıdıdur. Demәk, biz etıqadqılar Mәsıhning mıñg yillık padıxahlık мәzgılını мәnggülık bılәn selıxturoqanda bır dәkıkә, halas, dәp hәsәblıxımız kәrәk.

Petrusning bu ıxlarning «**Pәrwәrdıgarning küni**»ning bır kısımı bolqınını bayan kılqınıdın (3:10) mundaқ hulasıgә kelımız: — muqәddәs yazmılarda, «Pәrwәrdıgarning küni» degән ıbarıning üq мәnısı tepılıdu. Qaysı yәrdә көrүlsә aldı-kәynı sөzlırıgә qarap qaysı мәnıdә ıxılılqәnlıkı көrүnıdu: —

(a) Mәsıhning қaytıp kәlgән күnıning özi (mәsılәn, «Yәx.» 2:12, «Yoel» 1:15, 2:1, 2:31, «Mal.» 4:5, «1Kor.» 5:5)

«Petrus «2» »

(a) Məsihning qayıt qelixidin awwalkı yəttə yillik azab-oqubətlik məzgil («**dəhxətlik azab-okubət**» deyilgən) wə U qayıt qəlgən künning əzi (məsilən, «Yəx.» 13-bab, 34-bab, «Yər.» 46:10, «Əz.» 7:19, 13:5, 30:1-19, «Dan.» 11:28-12:13, «Yoel» 3:14 «Ob.» 1:15, «Zəfaniya» (pütün kitab), «Zək.» 12-14-bab, «Mat.» 24:8-31, «1Tes.» 5:2-5, «2Tes.» 2:1-12).

(b) Yukiriki yəttə yillik məzgil wə **keyinki ming yillik səltənət**, jümlidin kona asman-zemin otta eritilgən, yengi asman-zemin pəyda boləqan wəqitni öz iqiğə alidu («2Pet.» 3:10-12).

Əmdi nemixkə bu «**Pərwərdigarning küni**» dəp atilidu? Bu kün adəmning küni, yəni insanning nam-abruyi kətürülgən kün əməs (demək, həzirki zaman əməs) («1Kor.» 4:3), bəlki **Rəbning** küni; demək Uning nami kətürülgən, uluqlanəqan kün bolidu. Xuning bilən bu ataloquni yukirida tiləqə elinəqan üq məzigilning hər birini təswirləxkə ixlitixkə muwəpiq bolidu.

Əmdi «**Hudaning küni**»qu? Gərqə u «Pərwərdigarning küni»gə ohxax mənida bolsimu, uningda yənə Petrus tiləqə aləqan ming yillik səltənətning ahirki küni alahidə kəzdə tutuluxi mumkin. Qünki xu küni Rəbbimiz Hudasi həm Atisioqə səltənətni tapxuridu: —«**Andin ahirət bolidu; xu qaoqda U həmmə həkümranlik, barlik həquk wə küqlüklükni əməldin qaldurup, padixahlükni Huda-Atioqə tapxuridu... Əmma barlik həmmə Uningə boysunduruləqandin keyin, Oqul Əzi həmmiini Əzigə boysunduruqioqə boysunidu; xuning bilən Huda həmmiining həmmisi bolidu**» («1Kor.» 15:24-28). Xunga «**Hudaning** küni» degən ibarə bəlkim həmmidin muhım boləqan xu ixni kəzdə tutqan boluxi mumkin — demək, «**Huda həmmiining həmmisi bolidu**».